

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

X Gemitus. Ingemiscit, quòd ad officium quod sperabat, non sit assumptus; Quod ex tali affectu, ubi spe excidunt, mala procedant, maximè in cœtibus Religiosoru[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

4. Petam indefinenter lumen à Domino, ne amittam lumen internum, veritatis agnitionem, ut patientiam, & charitatem fraternam, vestem nuptialem, quâ qui caruerit, mittatur in ignem æternum.

5. Item lumen agnoscendi peccata mea, quibus iram Dei merui, ut vel hic vindicentur injuriæ, quibus Deum affeci, patienter ferendo & in contrarium nitendo.

Et denique sedulò practicabo ea, quæ tribus antecedentibus paginis scribuntur.

G E M I T U S X.

Quod ad Officium, quod sperabat, non sit assumptus. Et, Quod ex tali affectu, ubi spe excidunt, mala procedant, maxime in Cœtibus Religiosorum.

AH Deus Consolator optimè, non conquerar, non defleam diesurbationis, & caliginis, dies miseriæ & afflictionis? nonne intueris animum meum oppletum, & obrutum tristitiâ?
non.

non cernis, ut torquentur viscera mea, ac
præ tædio in me tabescit anima mea? justè
ageretur mecum, si is non essem, si tam ap-
tus non essem ad officium istud. N. quod
ab alio mihi præripitur, currebam bene
plenus spe & fiducia, sed amodò fascina-
vit me spes vana, & falsa dum decepit, dum
illusit, nonne federam ante in pulchritu-
dine pacis sub umbra alarum tuarum, ple-
nus meritis quia plenus fiducia, plenus o-
pulentâ requie, quia spe lactabar Officii?
currebam viam mandatorum tuorum,
quia dilatabas cor meum? obedientiâ mi-
hi nihil faciliùs, humilitatem sectabar præ
omnibus, & felix eram, & beatus. Mo-
dò quid dicam? irrepunt tristitia cogita-
tionum phantasmata, nec eisdem par sum
aut sufficiens excludendis & domandis;
Ah! Domine vim patior, responde pro
me. Ego qui quondam opulentus non
quidem divitiis, queis prophana ditat Ba-
bylon, sed oris facundia & verborum
gratia, lapsos erigebam, mæstos conso-
labar, infirmis medebam, nec deerat, vel
in af-

in affectu gratia, vel in voce efficacia :
 nunc lapsus sum, nec video unde me va-
 leam erigere, mœstus sum, nec solatium
 reperio, circumdederunt me dolores mor-
 tis, in suspicionum barathrum me mens
 anxia dejiciet, ni Domine succurras affe-
 rens remedium malo huic pessimo, melius
 fuisset me nunquam, vel verbo disposuisse,
 mansissem sic quietus in prima mea gra-
 tia. Ah modò non turbabor, non affligar?
 qui expectatâ tam diu gloriâ & honore
 defraudatus, & rejectus locum optatum
 non obtineo.

Respondet Christus

Afflicto & misero.

FILI, vel credis, vel non credis, nihil
 uspiam contingere in mundo citra
 meam dispositionem & ordinationem :
 scio, quia credis, non temerariis vitam
 tuam agi motibus, sed à me dirigi & mo-
 derari; scis utique, quia malum non est in
 civitate, quod non feci ego. Si hoc ita est,
 cur turbaris, cur tristaris & mœrore con-
 sume-

sumeris, dum cernis subvectum alium te relicto? Expende fili viam, in qua ambulas, nonne viam crucis elegisti, nonne tu hanc iterum in Professione spondidisti mihi? à spe, inquis decidi, fraudatus sum honore, gloriâ & commoditate, quæ festabar, sed quid est tibi honor & gloria, hominumque existimatio? quid denique commoditas illa tibi tam imperfecto, tam malè affecto & infecto, nisi bonarum actionum impedimentum & declinatio, mentisque excoecatio? nonne mille talibus, ego melior tibi sum; an mihi amorem tui, tuæque carnis illecebras, & stultas hominum opiniones præferes? si me amas, si ad cœlum tendis, quid nugis intendis, quid tam molestè habes, quod te recreare debuerat? nonne mihi dum sic solus vivis sine officio, conjunctior permanes? quia nullis distractus negotiis, nullis præpeditus curis, nullis præventus sollicitudinibus? horrere debuisses, si ex obedientia id tibi fuisset injunctum; cave ergò, ne obruaris, quia fluctuas, vide, vide

ne

ne mergaris, quia allisa jam cimba est. Salvare fili, & suspice cœlum, quid curvaris? Cur deficis in tribulatione? Cur tribulationem reputas & despectum? tuâ hæc culpâ accidunt, non meâ. Tentatus es, sed non ultrâ id, quod potes; Eja fili, suscipe voluntatem Patris tui, vide, & cave, ne cum iis sortem tuam constituas qui tribulationem non susceperunt cum timore Dei; sed ambulantes in desideriiis voluntatis suæ, exterminati sunt, exturbati sunt, repulsi sunt à gratia, à gloria cœlesti, vide, cave, quia quotquot naufragium in Religionibus passi sunt, in has syrtes prius inciderunt. Et quia incauti fuerunt, ut declinarent, quantociùs dati sunt in reprobum sensum, ut mala facerent tanta, quæ mundus stupet, attende, cave, vide, bibe calicem, & exhauri amaritudinis poculum; à Patre enim, à Medico sanitatis tuæ cupidissimo est porrectum; quia modicum, quod affligit, sed immensum id, quod afflictum temporaliter, consolatur æternaliter. Amen.

Obfer-

Observatio ad prædicta.

L Apishiclydius est, ubi multorum dignoscitur perfectio, & simulata pietas, mare est, in quo qui navigat, sæpè mergitur, & perit in undis. Ah! utinam Religiosi hoc afflati veneno saperent & intelligerent, ac novissima providerent, quæ futura sunt postea, desisterent, credo, à tam iniquo affectu. Ascendere vis mi frater, sed senties ita, crede mihi inevitabilem laboris & doloris necessitatem, ubi adeptus fueris, quod tantoperè desideras; Ah! utinam crederes, quàm irretiat multos, quàm devastet, quàm aggrediatur crudeliter hæc leena pessima; à parvis incipit, sed in magna desinit, principiisque, dum non obstas, serpit in immensum; Tu qui finis irrepere affectum hunc, vide, quomodò eradices, te certè non advertente, quæ nunc festuca est, in trabem excrescet non frangibilem, sed nec flexibile; multi antea humiles, tractabiles, tranquilli ut oleum, ubi verò hunc in morbum

bum

bum incidunt, sævire incipiunt sine modo, sine repagulo: Ita te quisquis hoc infectus es toxico, compello, tuamque compello conscientiam, edic, quæ causa, ut levissimam quamque confusionem, plus dico, respectum non exhibitum injuriam reputes, qui prius non talis eras, quia patienter ferebas? res mihi suspecta est, mi frater, infecta est lepra humilitas tua, cumulantur pustulæ, vide, cave, ne in Pforam excrescant, dum excrescunt. Ubi modò patientia tua, ubi charitas, vestis illa nuptialis, sine qua nemo Sponso congaudebit? Currebas benè, quis te fascinavit? fecit hoc affectus officii, hic prædo, hic fur ille pessimus, pessimus quia latens.

Ah dimitte, quod habes, & quod non habuisti; Si difficile est, si laboriosum, vivere sine officio, sine honore, sine splendore, cogita, quia violenti cælum rapiunt; violentia verò hæc, humilitas est, patientia est, obedientia est, his mereberis gaudia sine fine, requiem sine labore. Sed induratum est, video cor tuum præfocatum ha-

litu

litu venenato, & unde me nosse putas? Ex
subita mutatione actionum tuarum; quid
enim non moliris, quid non agis, ut aver-
tas, ut arceas omne verbulum authoritati
tuæ & opinioni grandi, ut tu credis con-
trarium? quid non facis, ut laudem captes
humanam & hominum opinionem, qua
te credis provehendum ad id, quod cu-
pis? sed væ his, qui viam Domini cogno-
verunt! nec eam ambulant, tu nosti Dei
voluntatem, quod abominetur viam,
quam ambulas, (cum humilibus enim
fermocinatio ejus) & cur, obsecrò, tam
abominabilem facis decorem tuum?
immutatâ intentione & vita tam virtuo-
sa? quid est, quod modò obscuretur au-
rum tuum frigefactâ charitate? unde hæc
Metamorphosis? quod tam citò mutetur
color optimus, & aurum tuum vertatur
in scoriam? qui priùs humilis eras & mo-
rigerus, ad omnem correptionem patiens;
modò omne quod humile est, subterfu-
gias, despectum horreas, & monentem te
oderis? non hoc Circe, vel Gorgonides

G

(fabu-

(fabulæ sunt hæ) sed officioli affectus
 causavit. Certè negare non poteris, quod
 acu tango: sed necdum fortè prodiit ad
 extra, adhuc simulas humilitatem, celas
 vulnus, & ulcus regis, & sanare volentem
 te arguis, negas subesse vel spem vel affe-
 ctum, imò renuis, sed qui cor intuetur, no-
 vit verum esse, quod dico, concepisti vi-
 rus, ad cor transibit, nisi pellas, suffoca-
 bit spiritum vitalem, & extorquebit gra-
 tiam Divinam, nisi cogites de remedio:
 Ex insidiis quidem rem aggredieris, que-
 niam audisti, quod fugientem officia, se-
 quantur velut umbra, sed aderit tempus,
 ubi dejectus spe tua concidas vultu, & ma-
 nifestus fias; fietque tibi morbus insana-
 bilis, qui adhuc est curabilis.

Grandis miseria, mi Lector, mi Reli-
 giose, mi Superior, grandis labor requiri-
 tur, ut amoveas ab hac stultitia eos, quos
 semel invasit; opinantur namq; se & aptos
 & aptandos; dumque involvuntur his-
 ce conceptibus; ægerrimè ferunt vel mi-
 nimam confusionem; stomachantur, si

non

non pro talibus habeantur, & excandescunt non rarò ad minimum verbulum, timentes, ne minuatur authoritas; sicque impediuntur à sui desiderii consecutione. Ah! ferocem Bestiam, ah! grande malum, quæ intentionem incurvat, mentem exœcat, nec finit quicquam agere boni, imò bonum vertit in malum, ut velut aranea etiam ex optimo flore venenum fugat, unde apis mel conficit. Ah stulti & tardi corde ad credendum, momentibus vos! siccine species decepit vos? & affectus hic pravus subvertit cor vestrum? non est hæc dispositio ad officium, quæ requirit præviam humilitatem, patientiam, modestiam, & charitatem non fictam mentiri, & hipocritam agere nesciam. O maledictum officium, quod tali modo acquiritur! caveat, qui sic ascendit, ne dicere quandoque cogatur cum illo, si nunquam fuisset in numero Prælatorum (Procuratorum) Cellariorum, Priorum; modò non essem in statu damnatorum.

Terribile tale exemplum refert R. P. Engelgrave in luce Evangelica de mala acquisitione, usu & vita quorundam Priorum, Lectorum, Procuratorum, quem consuie. Bonum quidem est, & omninò acceptandum officium urgente obedientiâ, cum timore tamen & tremore, sed nunquam bonus est affectus. Nota est Theophili dæmoni homagium facientis historia, nec refert, quia ad talia non pervenisti, nec facilè venit, & longè distes, mi frater, numera, si placet Apostatas, à Religionibus, à fide, & videbis nullam aliam post luxuriam fuisse causam, quàm istam:

Gutta cavat lapidē, non vi, sed sæpe cadendo.
Sic nemo de repente fit perversus, sed incipit à minimis; si tamen hæc cogitatio etiam sola parvi quid dici debeat aut possit.

Sed ponamus succedere tibi fœliciter, mi frater, quod tantoperè affectas, vel retinebis cum affectu & voluptate, vel sine his: si hoc, erit tibi afflictio, si illud, generabit tibi suspensiones, judicia temera-

ria, a-

ria, aversiones, stimulat te invidia, habebis æmulos, aut tales certè suspicaberis, & quemcunque virum egregium timebis, ut insidiatorem tui, & affectantem, quod tu tenes cum appetitu; habet enim annexam quandã Catalepsiã, ut quales se reperiunt, tales cæteros judicent. Et quid ergò faciemus sorori nostræ? Fratri nostro, quia tam immerfus est in profundo, nec abduci potest, ut non speret, ut non perquirat, quod suggerit affectus? quis affert ei remedium? dicamus ei, non esse illum aptum, nec unquam aptandum; nec primum, nec secundum, vel si secundum, certè tamen non dimittet primum, si quidem prævalet concepta de suis donis opinio. Dicamus ei, quæ terrent, quàm periculosum sit animarum regimen, quantum onus? obsecremus eum, ut recogitet, qualem habiturus sit conscientiam; si reminiscatur, se tam illicito modo, & minime vocatum intrusisse, quomodo securus vivet? si verò externum vel œconomicum &c. munus est, quod talis, vel tales

ambiunt considerent pariter periculum, vagari per mundum, cum mundanis vivere, eorum se moribus accommodare, quid superest, nisi cum perversis, ut pervertantur? de Procuratoribus in Soc. JESU dicebat non nemo ex eadem Societ. absolvi eos triennio ante mortem, quatenus se se recolligere possent, Bona praxis & conditio, sed fallit Divinatio, & mortis hora incerta.

Parergon |

Ad R.R. Superiores.

NON arguetis me, credo R.R. Patres, quod plus æquo calamum hic stringam, ubi consideraveritis singula, maximè cum hodiernâ die constet, & sat longâ experienciâ compertum sit, quod dico, & adhuc dicam, de hoc fonte malorum omnium; moveor ab hoc simul cum stupore incredibili vitii hujus audacia, & contagiosa virulentia, quæ sævit non rarò in simplices & omni vafricie expertes, idque tantò periculosius, quantò occultius,

tius, quoniam sicut externâ specie non præfert notabilium vitiorû larvam monstruosam, ita nescio, quo zelo, quo quamque specioso motivo virtutis, qui hoc inficiuntur toxico, inducti & adducti, ut dum his immerguntur, ita profundè submergantur à dæmonio meridiano, ut qui prius nec motum inobedienciæ sensere, jam non compesci se sinant, sine fræno sæviant, & absque repagulo, eòq; nonnunquam promoveant fatuos conceptus, ut cum obisti eis incipitur, in apertum prorumpant; sic toxicum fugitur cum colore lactis; ast nec mirum; habet namque hoc infatuatus hic effectus, ut sic excœcet. O foelix claustrum, quod pestiferâ hâc semente non est afflatum! Concesserim libenter bellantium castris, augustis palatiis, Regum aulis & urbibus; sed odoratas Domos Monachorum; sed, sed Claustra Regularium pœnitentium & austeritatem testantia Evangelicæ disciplinæ arces, & arces hâc lue afflatas lamentor; Ah! cur non exulas perpetuò asceticis hisce conclau-

vibus? cur non relegaris in catenas ergastulorum, vel in remos navigiorum, vel in desertas regiones, & ferarum latibula, qui tantam edis stragem in Monasteriis & Congregationibus asceticis & Asceteriis sanctitatis opinione antehac fulgentissimis, tam pestifero veneno inficis mentes? fontem malorum dixi, non inficior, melius nunc addidero, si & vitiorum omnium seminarium appellavero. In fonte enim & scaturigine, tametsi omnes prævideant accessionem aquarum & a!vei augmentum: attamen nemo non videt, quæ unda erumpat, an turbida sit, an lymphida, an sulphurea, an dulcis, calculosa, an pura, an liquoris acrimonia terras vastet, perdatque vortices, an suavi quâdam irrigatione plantas alat & herbas.

At in seminario seritur Napellus, nec apparet, cicuta crescit, nec deprehenditur. Itaque qui sperat, se visurum brevi florum suavitatem, aut messis opulentiam, expallescit ad veneni germina, & ad mortis cespites contremiscit, quod contingit in
 agris

agris, hoc in animis, quos officiorum affectus ferit, nimirum excusationes in peccatis, suspiciones frequentissimas, tumores mentis & venenatas cogitationes innumeras; Principia sanè pessima, & licet sic affectus, sic infectus tunc temporis effectum nullum virulentum procreat, decursu tamen temporis crescente illo affectu, sic animum recipientis occupat, ut illicitum nihil existimans, aut consiliis suis, aut honori Superiorum adversum, vel eorum quorum infectatur munus id totum impleat, quod hic pessimus suggerit affectus ad detrahendum & lusurandum.

Non aberrabo proindè, si & fontem malorum omnium, aut seminarium, & vitiorum omnium scaturiginem dicam, secretum virus, pestem occultam doli artificem, livoris matrem, sanctitatis tineam, cordium excœcationem, ex remediis morbos creantem, ex medicina labores generantem, hypocrisis genitricem.

O quàm multa tolerare facit hæc fortissima,

tissima, sed iniqua bellona : sed frange nu-
 cem, depone larvam, recide spem, colli-
 quescat nix terram tegens; appareat ari-
 da, & manifestentur cogitationes cordiũ,
 ibi apparebit fortitudo, competentium
 ambitiosorum, ubi avulsi fuerint à lacte,
 an ament ita Superiorem, cujus meditatio-
 ne assequi sperabant, quod spirabant; vi-
 de si famam ejus non corrodant, modò
 tantò pestilentiùs, quantò fortiùs sibi
 priùs impresserant, quod sperabant.

Nemò miretur, in tali homine humili-
 tatem & patientiam, docet enim hæc ma-
 gistra callidissima mille artes, docet indue-
 re Prothei formas, tam varias, tam formo-
 sas, ut capiaris ejus aspectu, quamvis spi-
 rituum discretionepolleas : Nec desunt,
 quibus bene videtur esse cordi illud: *Nescit
 regnare, qui nescit dissimulare*: dissimulant
 enim & tolerant, ut penè crepant, qui si
 tam pravum motivũ mutarent in verũ &
 debitum, nimirum propter Deum, & quia
 ejus esset voluntas, sic durabiles forent :
Alit detegitur facies larvata, ubi spe deci-
 dunt.

clunt, ita ut sensim sine sensu deficiat affectus, & amor ad vos, amor, inquam, qui prius irrigante spe florebat, ut Amygdalus, modò degenerans producat fructus amarissimos, quos utinam gustare vos non contingeret: tunc enim videre licet qualiter corrugant faciem, & qui prius omnia tolerare videbantur patientissimè, erumpant nunc in furorè & insaniã, *sicut crassitudo terræ erupta est super terram. Pl. 140.*

Placet vobis RR. PP. submissè colendi fidelitas referentis omnia, non placitura, si patefceret, intentionis obliquitas; occupat & rapit cor vestrum sermocinantis vobiscum, demissio capitis, oculorumque modestia, non arguo vos, non reprehendo, siquidem de vestro metimini cor illius; verùm quid si pravus patefceret affectus, crederetisne tam facilè? difficulter adducor, ut credam, conscius æquitatis vestræ, quã delatum à tali subdolo non ejece-
ritis è tribunali mentis vestræ & conceptæ bonæ opinionis. Verùm diceris, quis divinabit istud? quis fictum inter-

& sincerum discernet affectum. Adornat dictis sermones meos, virtute me prædicat non tam spectabilem, quam amabilem; sed ubi? audite; apud eos, qui vobis ea referunt, qui ipsum deferunt, de hoc vestro præconio.

O callidos! vulpes foveas habent, & volucres cœli nidos, ubi dudum reposuerunt ea, quæ in mente portârunt; dum spem iis fecistis de conferendo officio. Quid si nossent, vos brevi amovendos, vestrorumq; compeditorum, non dicam, inimicorum quempiam evehendum in locum, quem tenetis, quid arbitramini, faciet dilectus vester filius ad obsequium vestrum tam alatus, tam promptus? Dicam ego, quid faceret, vos desereret, & huic adhæreret, siquidem spes promovendi conceptusque illius evanesceret in vobis.

Verùm scio, sufficit, dicetis, dummodo vivant quietè sine murmure, tractabiles, morigeri, estò spes officii motivum sit. O! ô! sentietis, quod scribo, sentietis tantò duriores, tantò diriores adversarios
 poltea,

postea, quantò tractu temporis fortiùs
stipati sensum obfirmaverunt de conse-
quendo officio; similitudo, dum hæc
scribo, incidit per aptissima, Imagina-
mini fluvium, imò rivulum, qui aliquan-
tò temporis spatio fuerat retentus, quam
fluat, quàm ruat cum impetu, remoto re-
pagulo; Ita ita vobis eveniet; creditis
quidem, quia estis magni in eorum ani-
mis, estis spectabiles in eorum oculis, sed
quare? an quia tales estis? minimè: quia
potiùs ideò, quia lactatis, quia spem offi-
cii relinquitis; ideò vos commendant,
ideò placent dicta, factaque vestra, sed
putatis illos tales semper mansuros, &
vos in eorum animis tam altos, tam clarâ
luce coruscòs habendos? probate, si pla-
cet, quod dico, dixi, & dicam semper,
alium eo relicto assumite ad officium
Prioris, Cellerarii, Procuratoris, Vicarii,
&c. si non velut tophus in pulverem in o-
culis eorum fatiscamini.

Alii quidem charitatem ita fovent cum
fratribus, ut per omnia omnibus pla-

ceāt, ita dextrè, ita amicabiliter eō verfan-
tes, ut omnes sui in amorem rapiant. Sed
neq; hoc habet solidū fundamentū; quia
fundati sunt in spe officii: hi enim, ut a-
pud Superiorem, cuius interest ad officiū
assumere, conservent, augeant què bo-
nam opinionem ah! quām enixè allabo-
rant, quantum fatigant cerebrum, &
omnes ingenii vires intendunt in episto-
lis, quas componunt, aliisque scriptis, ut
eruditi & docti nomen apud eundem ac-
quirant: nihil hīc difficilè, nihil grave:
sed advertant velim, Superiores, quod
non rarò tales ubi suo, quod affectabant,
defraudantur effectu, omnes illos inge-
nii nervos, quos ad placendum sibi prius
intenderant, contra se nunc exerant, &
dentes acuant caninis sæviores; amor e-
nim ille verus non erat, nec ex corde pro-
cedebat; non vos amabant RR. PP. sed
officiū, quod quia negatum est, fiunt
manifestæ insidiæ latentis inimici: ita sa-
nè, nunquam ita revelantur cordium co-
gitationes, quām ubi hic doloris gladius
pertran-

pertransierit animam, ubi, inquam, talis negligitur, alius assumitur, & hic relinquitur. Dura sicut infernus æmulatio, quæ quantam frequenter flammam excitârit, maximè ubi è junioribus, aut minùs perfectis quispiam assumebatur; docuit eheu, & etiãnum docet experientia, exulceratis æmulis & competentibus; Deus, in cujus manu corda sunt universorũ, faxit, ut arceantur isthæc omnia ab omnibus monasticis cœtibus. Ego affectum prosequor, necdum in effectum deductum, & primò quidem, ubi in cuiuspiam corde feritur, concitat ad inquietudinem, ut quod delectabile putat, assequi nitatur: hæc inquietudo suspicionem generat, suspicantur enim ferè semper alios quoque affectare quod ipsi, qualis enim quisque est, tales & alios iudicat esse; suspicio creat invidiam, dum enim semel conceperunt suspicionem, quòd nimirum simile affectent alii timent pariter & tristantur, cum vident in illis, quod apta habeant
dona

dona ad officia : Invidia quid causet, quot ejus sint, & quales filiaë, ah eheu ! nimis clarè constat, invidiâ diaboli mors introivit in orbem terrarum, hæc susurrationses parit, ita, ut omni modo nitantur dirimere quibuscum habent amicitiam, ac pariter insurgant in æmulum, & velut talem judicatum à se: taceo amarulentias, aut etiam odia continua, quæ in corde latent, quæ torquent interiora animi, con- quiescere deberet in istis memoratis hæc sæva lues, nec grassari tam longè latèque in alios, sed, ah ; tam contagiosum hoc est vitium, ut ab eo multi priùs simplices, sine fuce, sine dolo corripiantur, ubi cum talibus tali contagione infectis conversa- ri incipiunt : Defectus enim, dum de Of- ficialibus audiunt, nec contradicunt, cum lupis sensim sine sensu lupi efficiuntur, & ubi paululum intepescunt, caput erigunt, & ipsi aliquîd sibimet ipsis apparere & ad talia munia aptos judicare se incipiunt.

Credite firmiter RR. PP. ubi hoc in-
cujusdam corde advertitis virus, non esse

con-

constâtis animi aut durationis, quidquid agit; esto virtutem præferat, & humilitatem S. Francisci profundiore, estò videantur viscera vestra atque umbræ, id unum approbantes, atque improbantes, quod placet vobis, aut displicet, mutantur ut luna, & lucem amittent ubi spe suâ decident, & velut Harpyæ vestras corripient fauces, modò quidem, ad omne opus prompti & alati, jube tantum quod vis. Sed ululabunt urgentes, & dicentes, si non verbis, opere certè, & interiori ejulatu: vah! quid assumpsit istum, & istum, me relicto. Talia, ah! utinam semper prævideremus, non ita amplecteremur, dum nostros palpant defectus, dum excusant, dum nobis blandiuntur! quin potiùs al-laboraremus, ut hunc orci spiritum revelamus à pectore. Sed vix est, qui recogitet corde, optimè semper sentiens de talibus, quousquè naufragium, faciente cupiditate, imminuta fiducia proditores sentiamus: proditores dico; quia arcana vestra, quæ ipsis modò detexistis, manifesta-
bunt,

bunt, mentes vestras infamabunt, opera vestra calumniabuntur, quieti vestra infidiabuntur, folles erunt inimicorum vestrorum, nec desinent nomen vestrum maculare, vitam divexare mille sugillationibus; tunc cognoscetis colorum fragmenta fuisse, & pardis maculosiores, dum voluerunt videri fautores, & filii obedientissimi.

Et credo equidem, non tam pestilentes fuisse prius, nec ea voluisse mente, imò verò tractabiles, morigeros & veraces fuisse, etiam conceptâ jam spe officii. Sed id contingere solet in iis, qui claudicant in utramque partem, & suæ cupientes satisfacere cupiditati, & Dei tamen non deferere favorem & gratiam; sed quoniam decipiuntur nimis in hoc, quòd se credant divisis animi oculis stante videlicet officii affectu, posse se altero oculo virtutis perfectionem, & altero respicere sedem à superbia, & ambitione concupitam, uno genu Deum adorare, & alterum Baali flectere, ideò eò deveniunt; qui e-

nim

nim talis est, omninò Deo acceptus non est, sed in conspectu ejus læsæ Divinæ Majestatis reus. Non consistunt simul Arca & Dagon; implicat velle studere perfectioni, & gerere voluntatem ad officium, nimis pravus est hic affectus, intentio mōstrosa, Deoq; odiosa; detestatur quippe Deus has amorum Chymeras, & funestas copulas repugnantium voluntatum, implicat, inquit Philosophus.

His bene expensis RR. PP. non mirabimini ampliùs, quò fiat, ut in fratre isto, in filio vestro N. tali, nil movendo, orando, objurgando proficiatis; latet anguis in herba, in radice situm est, non in ramis, in corde latet virus, quod priùs evomendum, quàm admittat medicinam; frustra apices decutit, aut truncat, ubi radix computrescere incipit, suscipient eundem verba corripientis, & inter monentis verba erubescunt, omnē spondentes obedientiã, humilitatē, charitatē cum omnibus, sed ficta est, hypocrisis est; descendit ut ascendat, est namque, qui se nequiter
humē-

humiliat, & interiora ejus plena sunt dolo, si haecenus non cognovistis, quâ viâ scripserit invidia, animorum concitationes, &c. in vestrum Asceterium, scrutamini, & invenietis hæc occulta latibula.

Occulta sanè, quia nec ipsimet, qui eâ ingrediuntur advertunt, quò vel ubi gradiantur, nam quis eorum sic ægotantium credet se invidiâ laborare, vel invidiam esse, tacere dum laudatur hic vel ille Officialis, cujus ipse ambit locum & officium, ecce doctum audit, sedulum, prudentem, & qui potens sit in opere & sermone, qui studeat fortiter, qui scribat subtiliter, dexter in omnibus, Exemplaris in vita, ô quàm ingratus hic sonus in aure ambientis. Et quid ad hæc ille? contradicet & opponet; an consentiet? absit utrumque, nam si hoc, cresceret opinio bona in illo, si illud, manifestæ fierent cogitationes cordis, & suspectus redderetur tanquam qui ambitiosus esset, & lividum haberet oculum, tacet ergo & mœret. Suspicerem profectò hanc tuam taciturnitatem

nitatem mi Religioſe, niſi ſcirem, te morbo hoc vix curabili ægrum, quia cùm cæteroquin tam pronus ſis ad loquendum, ad detegenda aliorum ſecreta tam incurius, in hoc tamen te maturum, tam taciturnum exhibeas ubi de optimi viri, de Officialis laude bene meriti agitur, de prudentia & doct̄ina diſcurritur, te habeas tanquam eſſes homo non audiens, aut ignorans quis eſſet, non ſuſpicio, ſed condemnatio, quia damnabile nimis; quid enim? cur dum de defectibus illius, de ſiniſtro quopiam agendi modo, de verbulo incautè forſan prolato, inſtituitur ſermo, tam largus es, tam liberalis in verbis, tam meditabundus in cogitationibus, ruminans & ſpeculans, quomodo oleum affundas, materiam præbeas, quid non fingis ut ei quippiam affingas, ut addas ut augeas interea, timens & trepidans, ne colloquium tam ſuave, tam deſideratum interrumpatur, ô peſtiferum malorum malum! ô malum inquietum! ô fontem amarum! unde tam amara profluit unda?

Re-

Repeto & repetam : hoc vitulento
 toxico, qui afflatus est, non quiescit sen-
 sim instillare cœteris, detractionum, su-
 furationum venena, contra Officiales,
 quorum ambit locum. Ah Deus, quàm
 iniquè, quàm callidè, quàm perverse non
 rarò contaminantur ab his etiam simpli-
 cissimè gradientes, in domo Deiambu-
 lantes pariter cum consensu, eò quòd ma-
 la malè & pessimè hauriant à tali æmulo
 iniquissimè sigillante famam suorum Su-
 periorum, & Officialium. Mihi conclu-
 sum, impossibile fore ex toto pacificum
 posse servari Monasterium, si vel minima
 hujus scintilla latet in corde etiam unius
 tantum : nescio enim, & explicatu diffi-
 cillimum est, quàm latenter, & inadver-
 tenter sæviat, dum serpit, quousque stu-
 pentibus universis, quòd prius pustula
 minima, inò nec ut nævus conspicieba-
 tur, aperiatur in gangrænam odiorum &
 contentionum. O quàm foelix claustrum,
 ubi Maria non invidet Marthæ, & vice
 versâ ! quàm miserabile Monasterium,
 ubi fit secus, &c.

GEMI-